

os i November 1920, vil der være Mulighed for at gøre Valutacentralen til en importbegrænsende Foranstaltning.

Naar Regeringen i 1920 opgav sin Plan om at gennemføre den Kommissionsbetænkning, var det, fordi det da pludselig indtrædende Prisfald gav Regeringen den Forestilling, at man kunde komme igennem uden at foretage noget. Nu er man jo klar over, at det lader sig ikke gøre. Derom vidner den samlede Plan. Nu er vi i ganske den samme Situation, som da Kommissionen i 1920 overvejede disse Spørgsmaal, nemlig at det er Indførselen af unødvendige Varer, Luksusvarer, som det gælder om at begrænse. Jeg gør opmærksom paa, at vor Nationaløkonomis Nestor, Professor Westergaard, i en lige udgivet Artikel om dette Forhold erklærer, at det, det gælder om, er at forbedre vor Betalingsbalance med ca. 100 Mill. Kr. Den i sin Tid opstillede Liste omfattede Varer, hvis Indførselsværdi i det paagældende Aar var 300 Mill. Kr., og der er jo en Mulighed for at optage enkelte andre Varer derpaa, nemlig Kaffe og Sukker, ved hvis Rationering der vil kunne spares ca. 20 Millioner. Med andre Ord, der vil uden Vanskelighed kunne tilvejebringes den Forbedring af Betalingsbalancen paa 100 Mill. Kr., som vor Nationaløkonomis Nestor mener er nødvendig. Hvorfor saa ikke gøre dette Forsøg? Det ligger indenfor Regeringens egen Politik. Hvis den afviser det, maa det være af Grunde, som ligger udenfor enhver saglig Bedømmelse af vort Møntvæsens nuværende faretruende Stilling.

Jeg vender mig derefter til det andet Punkt i denne Valutaplan, nemlig Valutaydelsen. Dette Forslag er, som meddelt af Venstrepresen, kommet til Regeringen ude fra, udarbejdet af to Mænd, Direktør Jørgensen og Redaktør Gerfalk, omarbejdet af den nuværende Regering, inden det har faaet dette Forslags Form. Det kan ikke andet end vække en ejendommelig Følelse hos denne Rigsdag, at i den samlede Plan, som Regeringen her har forelagt, er, efter at Planen er bebudet, et ude fra kommende Forslag nu blevet et Hovedpunkt. Det kan ikke andet end give et ejendommeligt Indtryk af denne Regerings Syslen med disse for Landet saa afgørende Spørgsmaal. Tanken i Forslaget er ganske klart den, at hvis man begrænser Importen af visse udenlandske Varer for derved at opnaa den Forbedring af Betalingsbalancen, som er nødvendig, staar man i Fare for, at der sker en Forskydning, idet Købeevnen, naar disse

Varer bortfjernes, frigøres overfor andre Varer, der eventuelt ogsaa stammer fra udenlandsk Import, og derfor vil der ikke fremkaldes den Forbedring af Handelsbalancen, som tilstræbes. Forslaget er altsaa et Supplement til et Forslag til Forbedring af Handelsbalancen.

Overfor et andet Supplement, det konservative Folkepartis Forslag om Guld-tolden, har man fra alle Sider gjort opmærksom paa, at det vil medføre en Fordyrelse af Varerne, og da Pristallet automatisk forhøjer Lønnen for alle Tjenestemænd og alle fastlønnede, vil denne Forhøjelse medføre om ikke en helt tilsvarende, saa dog nogen Forøgelse af Købeevnen. Med andre Ord, Forslaget vil ikke virke, saaledes siger mange. Derfor ser man det ogsaa udtrykkelig sagt i Handelsbankens Beretning for det sidste Aar, at sammen med Guld-tolden maa man frigøre Lønningerne fra Pristallet.

Mod denne sidste Tanke har den højtærede Statsminister vendt sig paa afgørende Maade her, og jeg vil da haabe, at dette Standpunkt maa være et af de faa, som han endnu vil formaa at fastholde. Den højtærede Statsminister har Ret i, at hvis man bortfjerner denne automatiske Ordning af Lønsørgsmaalet, vil Samfundet blive hjemstøgt af Lønkampe, idet de fastlønnede selvfølgelig ikke godvillig vil lade sig paatvinge, at de skal være de eneste, der betaler Omkostningerne ved vor Kronens Reparation.

Da man har maattet gaa bort fra denne Vej, er det, at man har faaet Tanken om denne Valutaydelse, men kun som et Supplement til noget andet, der desværre mangler i den her foreliggende Plan. Derfor kan vi ikke være med til at gennemføre Valutaydelsen som isoleret Foranstaltning. Vi kan kun være med dertil, naar den sættes i Forbindelse med Forslag, der paa virksom Maade forbedrer vor Betalingsbalance. Thi kun da vil det være berettiget. Den er i sig selv en saare betænkelig Sag; men jeg tror, at naar vort Folk er klar over, at den som Led i en samlet Plan kan give Tillid til, at vi bringer vort Pengevæsen op, vil det være villigt til at bære denne Byrde og modtage et saadant Forslag fra denne Regerings Side; selv om det, hvad det ærede Medlem Hr. Pürschel med Rette sagde, maa kaldes et Overformynderi af uanede Dimensioner. Thi af alle de Foranstaltninger, der har været forelagt her i Landet, er der ingen, som griber voldsommere ind i den enkeltes Dispositionsfrihed end dette Forslag, som tvinger til en ganske bestemt Art af Opsparing, siger til den vedkommende: Du kan